

Шевченко Вячеслав Станіславович

кандидат юридичних наук, доцент кафедри бізнесу і права
Вінницький соціально-економічний інститут Університету України;
керівник Бердичівського медичного фахового
Коледжу Житомирської обласної ради

Shevchenko Viacheslav

Candidate of Law, Associate Professor of the Department of Business and Law
Vinnytsia Socio-Economic Institute of the University of Ukraine;
Head of the Berdychiv Medical Professional College of the
Zhytomyr Regional Council

ORCID: 0000-0003-3706-3489

DOI: 10.25313/law-2026-3-97-26

ЗАХОПЛЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ ЯК ПОСЯГАННЯ НА ВОЛЮ, ЧЕСТЬ ТА ГІДНІСТЬ ОСОБИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

HOSTAGE TAKING AS AN ENCROACHMENT ON THE WILL, HONOR AND DIGNITY OF A PERSON: CRIMINAL–LEGAL ASPECT

Анотація. Стаття присвячена дослідженню кримінально-правового аналізу захоплення заручників, що являє собою суспільно небезпечне діяння яке посягає на волю, честь та гідність особи. В ході роботи над темою, розкрито зміст об'єкта та об'єктивної сторони цього кримінального правопорушення, визначено його місце в системі злочинів проти волі, честі та гідності особи. Проаналізовано положення кримінального законодавства України та наукові підходи до тлумачення відповідних норм. Зроблено висновки щодо вдосконалення правозастосовної практики та підвищення ефективності кримінально-правової протидії захопленню заручників.

Вступ. Захоплення заручників є одним із найбільш небезпечних злочинів, що посягають не тільки на особисту свободу людини, а й на її честь і гідність. В сучасних умовах протидія таким злочинам є неабиякою актуальною темою, адже це серйозна загроза посягання на права людини, що гарантовані Конституцією України та міжнародними актами.

Кримінально-правова характеристика захоплення заручників потребує ґрунтовного аналізу з урахуванням як національного законодавства, так і міжнародного досвіду, що дозволяє визначити ефективні механізми протидії цьому злочину. У зв'язку з цим дослідження особливостей кваліфікації захоплення заручників як посягання на волю, честь та гідність особи є важливим напрямом сучасної правової науки. Метою дослідження є комплексний аналіз кримінально-правової характеристики захоплення заручників як посягання на волю, честь та гідність особи. Визначити об'єктивні і суб'єктивні ознаки цього злочину та особливості кваліфікації. Сформулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства України у цій сфері.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в роботі обґрунтовано підхід до розгляду злочину, що передбачений ст. 147 КК України, як багатооб'єктного кримінального правопорушення, яке посягає не лише на особисту свободу, а й на волю, честь та гідність особи. Проаналізовані наукові підходи до визначення безпосереднього об'єкта злочину, критерії його відмежування від суміжних складів кримінальних правопорушень, зокрема, незаконного позбавлення волі та умисного вбивства заручника. Наголошено на необхідності подальшого розвитку комплексного вдосконалення ст. 147 КК України, з урахуванням міжнародно-правових стандартів та практики її застосування.

У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, зокрема діалектичний, формально-юридичний, системно-структурний та метод узагальнення, що забезпечило з'ясування сутності захоплення заручників як соціально-правового явища, аналіз норм кримінального законодавства України, визначення

елементів складу злочину та формулювання обґрунтованих висновків і пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання у цій сфері.

У результаті дослідження визначено особливості кримінально-правової кваліфікації злочину, зокрема відмежування від суміжних складів злочинів. Обґрунтовано необхідність удосконалення окремих положень кримінального законодавства України з метою підвищення ефективності протидії таким діям.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Узагальнюючи результати дослідження виявлені проблеми кваліфікації злочину, що зумовлюють необхідність подальшого вдосконалення законодавства та практики його застосування. Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом відмежування цього злочину від суміжних складів, а також вивченням міжнародного досвіду протидії захопленню заручників.

Ключові слова: захоплення заручників, кримінальна відповідальність, особиста свобода, честь і гідність особи, об'єкт злочину, кваліфікація злочину, кримінальне законодавство.

Summary. This article examines the criminal law analysis of hostage-taking, which constitutes a socially dangerous act that infringes upon an individual's freedom, honor, and dignity. In the course of this study, the content of the object and the objective aspect of this criminal offense are explored, and its place within the system of crimes against an individual's freedom, honor, and dignity is identified. The provisions of Ukrainian criminal law and scholarly approaches to interpreting the relevant norms are analyzed. Conclusions are drawn regarding the improvement of law enforcement practices and the enhancement of the effectiveness of criminal law measures against hostage-taking. Introduction. Hostage-taking is one of the most dangerous crimes, infringing not only on a person's personal freedom but also on their honor and dignity. In today's world, combating such crimes is a highly relevant issue, as it poses a serious threat to human rights guaranteed by the Constitution of Ukraine and international instruments.

The criminal law characterization of hostage-taking requires a thorough analysis, taking into account both national legislation and international experience, which allows for the identification of effective mechanisms to combat this crime. In this regard, the study of the specific features of classifying hostage-taking as an infringement upon a person's freedom, honor, and dignity is an important area of contemporary legal scholarship. The purpose of this study is to conduct a comprehensive analysis of the criminal law classification of hostage-taking as an infringement upon an individual's freedom, honor, and dignity. To identify the objective and subjective elements of this crime and the specific features of its classification. To formulate recommendations for improving Ukraine's criminal legislation in this area. The study employed a combination of general scientific and specialized legal methods, including the dialectical, formal-legal, systemic-structural, and generalization methods, which enabled the clarification of the essence of hostage-taking as a socio-legal phenomenon, the analysis of the provisions of Ukraine's criminal legislation, the identification of the elements of the crime, and the formulation of well-founded conclusions and proposals for improving legal regulation in this area.

The scientific novelty of this study lies in the fact that it substantiates an approach to treating the crime defined in Article 147 of the Criminal Code of Ukraine as a multi-object criminal offense that infringes not only upon personal liberty but also upon an individual's free will, honor, and dignity. The study analyzes scientific approaches to defining the direct object of the crime and the criteria for distinguishing it from related criminal offenses, in particular, unlawful deprivation of liberty and the intentional killing of a hostage. The need for further comprehensive refinement of Article 147 of the Criminal Code of Ukraine is emphasized, taking into account international legal standards and the practice of its application.

The study identified the specific features of the criminal classification of the offense, including its distinction from related offenses. It also demonstrated the need to amend certain provisions of Ukraine's criminal legislation in order to enhance the effectiveness of measures to combat such acts.

Conclusions and Prospects for Further Research. Summarizing the results of the study, issues regarding the classification of this crime have been identified, highlighting the need for further refinement of legislation and its application. Prospects for further research involve an in-depth analysis of distinguishing this crime from related offenses, as well as studying international experience in countering hostage-taking.

Key words: hostage-taking, criminal liability, personal liberty, personal honor and dignity, object of the crime, classification of the crime, criminal law.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення, одним із найбільш небезпечних посягань на волю, честь та гідність людини є захоплення заручників. Цей злочин поєднує у собі незаконне позбавлення волі, психологічний та фізичний тиск, приниження людської гідності. В умовах сучасних викликів, зокрема збройних конфліктів, дана проблема набуває ще більшої гостроти.

При встановленні відповідальності за захоплення заручників, що передбачена КК України, ви-

никає низка проблем, пов'язаних із кваліфікацією цього злочину, його відмежуванням від суміжних складів злочинів, а також визначенням обсягу посягання на особисті немайнові права людини. У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного дослідження злочину — захоплення заручників саме як посягання на волю, честь та гідність особи, що дозволить поглибити теоретичні підходи та вдосконалити практику застосування кримінального законодавства у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проводячи свої дослідження, науковці свідчать, що захоплення заручників є багатограним злочином із складною юридичною структурою. А. Андрушко [8] вказує на недоліки чинної редакції ст. 147 КК України, пропонує зміну назви статті, уточнення кола осіб, диференціацію відповідальності, заохочення за добровільне звільнення заручників. М. Акімов [9] наголошує на потребі законодавчого розмежування злочинів і внесенні змін до суміжних статей КК України для усунення правозастосовних суперечностей. С. Саїнчин [10] наголошує на логічній невизначеності у КК України, а саме, стаття 115 і стаття 147 розташовані в різних розділах, мають різну міру відповідальності, але однакові наслідки. А. Політова [11] акцентує, що основним об'єктом злочину за статтею 147 КК України є свобода людини, а життя, здоров'я, майно потерпілих виступають факультативними об'єктами.

Метою статті є комплексний кримінально-правовий аналіз захоплення заручників, визначення його ознак, складу злочину. Розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства і практики протидії.

У дослідженні використано загальнонаукові та спеціально-юридичні **методи**, що зумовлено метою та завданнями роботи. Варто виокремити:

- діалектичний метод, який застосовано для з'ясування сутності захоплення заручників як соціально-правового явища, його розвитку в сучасних умовах;
- формально-юридичний метод використано для аналізу норм кримінального законодавства України та їх тлумачення;
- системно-структурний метод дав змогу визначити елементи складу злочину та їх взаємозв'язок;
- метод узагальнення застосовано для формулювання висновків і пропозицій щодо вдосконалення законодавства та правозастосовної практики. Такий підбір методів дослідження забезпечив комплексність і обґрунтованість отриманих результатів.

Виклад основного матеріалу. «Основний закон держави (ст. 3) визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. Більше того, у ст. 29 цього Закону прямо сказано, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Захоплення заручників якраз прямо і посягає на вказані цінності. Тому законодавець і дав саме назву родового об'єкта злочину, що посягає на вказані свободи — «Злочини проти волі, честі та гідності особи» [1, с. 15]. Отже, Конституція України, як Основний Закон держави, визнає життя, здоров'я, честь, гідність і свободу людини найвищою цінністю, тому захоплення заручників відноситься до злочинів проти волі, честі та гідності особи.

Варто відзначити міжнародне право, зокрема, Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням

заручників, якою визначено захоплення заручників як утримання особи із погрозою заподіяння шкоди з метою спонукання третьої сторони до вчинення або утримання від вчинення певних дій як умови звільнення потерпілого [2].

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод розглядає захоплення заручників як грубе порушення основоположних прав людини, гарантованих, зокрема права на свободу та особисту недоторканність (ст. 5), а також заборони нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження (ст. 3) [3]. Отже, як національне кримінальне законодавство, так і міжнародно-правові акти, свідчать про комплексний характер захоплення заручників як посягання не лише на свободу особи, але й на її честь та гідність.

Відповідно до статті 147 КК України, захоплення або тримання особи як заручника з метою спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років. Ті самі дії, якщо вони були вчинені щодо неповнолітнього або організованою групою, або були поєднані з погрозою знищення людей, або такі, що спричинили тяжкі наслідки караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років [4]. Отже, диспозиція цієї статті свідчить про те, що ключовою ознакою цього злочину є цільовий характер діяння, який відрізняє його від суміжних злочинів. Аналізуючи зміст зазначеної норми, слід відзначити, що захоплення заручників належить до багатооб'єктних злочинів, оскільки посягає не лише на особисту свободу людини, а й на її волю, честь та гідність, а також створює загрозу громадській безпеці.

Характеризуючи злочини, визначені статтею 147 КК України, доцільно визначити склад злочину, а саме: об'єкт, суб'єкт, об'єктивну та суб'єктивну сторони, кваліфікуючі ознаки захоплення заручників.

Об'єкт — суспільні відносини з приводу забезпечення охорони волі особи, а також, як правило, її честі та гідності.

Суб'єкт — фізична осудна особа, яка на момент учинення злочину досягла 14-річного віку.

Об'єктивна сторона — характеризується дією — захопленням особи як заручника.

Суб'єктивна сторона — характеризується прямим умислом і спеціальною метою — спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від учинення будь-якої дії як умови звільнення заручника.

Кваліфікуючі ознаки захоплення заручників:

- вчинені стосовно неповнолітнього;
- вчинені організованою групою;

- поєднані з погрозою знищення людей;
- що спричинили тяжкі наслідки [5].

Таким чином, виходячи з характеристики злочину, захоплення заручників як кримінальне правопорушення, має доволі складну юридичну структуру та спеціальну мету, що і є відмінними рисами від суміжних складів злочинів. Склад злочину породжує підвищену суспільну небезпечність цього діяння та потребує чіткого відмежування у правозастосовній практиці.

В літературі визначено, що основною відмінністю захоплення заручників від незаконного позбавлення волі або викрадення людини є мета — спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від учинення будь-якої дії як умови звільнення заручника. Захопленням є напад, пов'язаний із затриманням особи і подальшим обмеженням її пересування. Тримання особи — заборона особі залишати певне місце чи унеможливлення це зробити [5].

Аналіз судової практики показує, що не кожне насильницьке утримання особи утворює склад захоплення заручників. Так, у вироку Городенківського районного суду Івано-Франківської області від 04.02.2020 (справа № 342/1/19) встановлено, що обвинувачений, погрожуючи ножом, утримував потерпілу та створював загрозу її життю. Однак, відсутність чітко сформульованих вимог, виконання яких ставилось би умовою звільнення потерпілої, виключила можливість кваліфікації злочину за ст. 147 КК України [6].

Отже, можемо зазначити, що ключовим критерієм відмежування захоплення заручників від інших злочинів проти волі особи є наявність вимоги, адресованої третім особам або державі.

В Постанові Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 19 липня 2023 року (справа № 640/4435/18) зазначається, що «Оскільки захоплення і тримання особи фактично означають позбавлення її волі, а тому цей злочин відрізняється від злочину, передбаченого ст. 146 КК України, переважно за спеціальною метою (мати альтернативний характер) — спонукати родичів затриманого, державну або іншу установу, підприємство чи організацію, фізичну або службову особу до: а) вчинення будь-якої дії (передати зброю, наркотичні засоби, інші речі, транспортні засоби чи гроші, звільнити якогось заарештованого чи ув'язненого, забезпечити безперешкодний виліт за межі країни тощо); б) утримання від учинення будь-якої дії (неприйняття певної особи на ту чи іншу посаду, відмова від укладення угоди тощо). Вчинення чи невчинення певних дій адресатом вимоги є умовою звільнення заручника» [7].

Отже, доцільно підсумувати, що на відміну від незаконного позбавлення волі, при захопленні заручників обмеження свободи особи використовується

як спосіб тиску на третіх осіб. Це свідчить про комплексний характер злочину, адже посягання спрямоване не лише на потерпілого, але й на суспільні відносини у сфері діяльності органів влади, безпеки та правопорядку.

В своїй праці А. Андрушко підсумував, що «чинна редакція ст. 147 КК України має низку недоліків. З метою їх усунення доцільно, зокрема: 1) сформулювати назву цієї статті як «Захоплення або тримання особи як заручника»; 2) уточнити коло адресатів, яких стосується вимога вчинити будь-яку дію чи утриматися від її вчинення як умови звільнення заручника, привівши його у відповідність до положень Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників; 3) здійснювати подальшу диференціацію кримінальної відповідальності за вчинення даного злочину; 4) передбачити заохочувальну норму про звільнення особи, яка добровільно за власною ініціативою або на вимогу влади звільнила заручника (усіх заручників) та відмовилася від висунутих вимог, від кримінальної відповідальності, якщо в її діях не міститься складу іншого злочину» [8, с. 242].

М. Акімов запропонував, «для усунення суперечностей у правозастосуванні потрібне законодавче рішення, що нормативно закріпило б підстави для відмежування цих посягань одне від одного. На нашу думку, таке рішення має передбачати:

- віднесення захоплення заручників до числа злочинів з іншим родовим об'єктом;
- внесення змін до ст. 146 КК України шляхом розділу її на дві статті (з диференціацією способу вчинення злочину)» [9, с. 144].

Підсумовуючи дослідження авторів зазначаємо, що чинне законодавство щодо захоплення заручників потребує уточнення та вдосконалення. А саме, А. Андрушко пропонує: зміну назви статті, уточнення кола осіб, диференціацію відповідальності; заохочення за добровільне звільнення заручників. М. Акімов наголошує на законодавчому розмежуванні злочинів і внесенні змін до суміжних статей КК України для усунення правозастосовних суперечностей. Отже, як висновок, можна вказати на необхідності комплексного законодавчого оновлення, яке б забезпечило чіткість кваліфікації та диференціацію відповідальності за злочини, пов'язані із захопленням заручників.

Положення КК України щодо таких злочинів, як вбивство заручника та захоплення заручника з тяжкими наслідками можуть викликати низку питань у практичному застосуванні. С. Саїнчин досліджуючи тему міжнародно-правової регламентації боротьби із захопленням та вбивством заручників зазначив: «Наприклад, для чого в Кримінальному кодексі необхідно дві фактично ідентичні норми права, що передбачають відповідальність за фактично один і той же злочин. Чому навмисне вбивство заручника, ст. 115 КК розміщена в 2 Розділі Особливої частини (Злочину проти життя і здоров'я

особи), а захоплення заручників, ст. 147 КК, Законодавець розташував у 3 Розділі (Злочини проти волі, честі і гідності особи). З якої причини по зазначених статтях передбачається неоднакова кримінальна відповідальність, адже наслідки настають однаково — смерть заручника. І останнє. Відповідно до п. 3 ст. 115 КК злочинець, вбиваючи заручника, діє тільки з прямим наміром, при захопленні заручника, коли настають тяжкі наслідки (смерть заручника) у злочинця може бути і прямої і непрямий умисел на настання наслідків, а це, можливо, дасть розширене поле при захисті злочинцю в суді між дією і настанням злочинних наслідків, з метою запобігання більш суворого покарання» [10, с. 557]. Дійсно, можна простежити певну логічну невизначеність у КК України, а саме, дві схожі норми: умисне вбивство заручника (стаття 115) та захоплення заручників зі смертельними наслідками (стаття 147) розташовані законодавцем в різних розділах з різною мірою відповідальності, але з однаковими наслідками.

Підсумовуючи своє дослідження, А. Політова зробила висновок, що «у результаті вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 147 КК України, життю і здоров'ю потерпілих небезпека може і не загрожувати, однак право людини на свободу порушується завжди, в іншому випадку не може йти мови про цей склад злочину. Тому додатковим об'єктом злочину при захопленні заручника є охоронювані кримінальним законом суспільні відносини, що становлять свободу, під якою розуміється не тільки свобода переміщення людини, але й свобода поведінки, що виключає фізичний примус. Факультативними об'єктами є життя і здоров'я особи (за винятком деяких кваліфікуючих ознак), а також відносини права власності» [11, с. 169]. Дійсно, основним об'єктом злочину за ч. 1 ст. 147 КК України є свобода людини, а факультативними об'єктами є життя, здоров'я

та майно потерпілих, захист яких залежить від конкретних обставин і кваліфікуючих ознак злочину.

Аналізуючи праці науковців доцільно відзначити відсутність єдності у розумінні безпосереднього об'єкта цього злочину. Адже, частина науковців обгрунтовує, що це лише посягання на особисту свободу, а інші науковці доводять багатооб'єктний характер злочину. Вважаємо, що обмежене трактування об'єкта злочину не повною мірою відображає його суспільну небезпечність, що фактично ігнорує посягання на честь та гідність особи, які зазнають істотного обмеження у процесі утримання заручника.

Стосовно відмежування захоплення заручників від суміжних складів злочинів, на нашу думку, ключовим критерієм є не лише мета спонукання, але й характер впливу на потерпілого, що може поєднувати примус, психологічний тиск, приниження честі та гідності. Саме комплекс цих ознак дозволяє більш точно кваліфікувати діяння, а отже, уникнути помилок у правозастосуванні.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Провівши дослідження теми статті можна сказати, що захоплення заручників — це багатооб'єктний злочин, основним об'єктом є свобода людини, а факультативними — життя, здоров'я та майно потерпілих. Чинне законодавство України має певні невизначеності: щодо кваліфікації та щодо покарання за злочини зі смертельними наслідками, що ускладнює правозастосування. Виникає необхідність комплексного законодавчого вдосконалення щодо уточнення назв статей, диференціація відповідальності, законодавчого розмежування злочинів. Подальші дослідження теми можуть включати порівняння українських норм із міжнародним правом, а також розробку пропозицій щодо вдосконалення диспозицій КК України для підвищення ефективності протидії захопленню заручників.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ФІНАНСУВАННЯ: Автори не отримували фінансування для цього дослідження.

ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ: Не застосовується.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ: Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література

1. Бантишев О. Ф., Романюк Б. В. Захоплення заручників шляхом вчинення злочину проти безпеки руху та експлуатації транспорту. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2015. № 4. С. 12–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2015_4_4 (дата звернення: 15.02.2026).
2. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників, ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН 17 грудня 1979 р., ратифікована Законом України № 995-XI від 29.11.2000. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text (дата звернення: 15.02.2026).
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини), ухвалена Радою Європи 04.11.1950 р., ратифікована в Україні Законом № 995-XIV від 17.03.1997. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 15.02.2026).

4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 15.02.2026).
5. Гришук В.К., Луцький Т.М., Пасека О.Ф., Самарчук М.В. Кримінально-правова характеристика злочинів проти особи: навч. посіб. у схемах. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 64 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2736> (дата звернення: 15.02.2026).
6. Вирок Городенківський районний суд Івано-Франківської області від 04 лютого 2020 року у справі № 342/1/19 (кримінальне провадження). URL: <https://zakononline.ua/court-decisions/show/87342738> (дата звернення: 15.02.2026)
7. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 19 липня 2023 року у справі № 640/4435/18. URL: <https://iplex.com.ua/doc.php?regnum=102892467> (дата звернення: 15.02.2026).
8. Андрушко А. В. Пропозиції щодо удосконалення статті 147 Кримінального кодексу України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 12 (262). С. 239–243. URL: <https://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/12/51.pdf> (дата звернення: 15.02.2026).
9. Акімов М. О. Кримінально-правова охорона свободи особи: проблеми та шляхи вирішення. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. 2018. № 1 (3). С. 248–252. URL: <https://sjlaw.pau.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/AkimovM.O.pdf> (дата звернення: 15.02.2026).
10. Саїнчин О. С. Міжнародно-правова регламентація боротьби із захопленням та вбивством заручників. *Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. Вип. 65 / НУ «ОЮА»; редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; відп. за вип. В. М. Дрьомін. Одеса : Юрид. л-ра, 2012. С. 554–559. URL: <http://hdl.handle.net/11300/5914> (дата звернення: 15.02.2026).*
11. Політова А. С. Захоплення заручників: злочин проти особистої свободи особи чи злочин проти громадської безпеки? *Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку: матеріали конф. Харків, 2019. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/18_04_2019/pdf/77.pdf (дата звернення: 15.02.2026).*

References

1. Bantyshev, O. F., & Romanyuk, B. V. (2015). Hostage-taking through the commission of crimes against transport safety and operation. *Legal Bulletin. Air and Space Law*, (4), 12–17. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2015_4_4
2. United Nations. (1979). *The International Convention Against the Taking of Hostages*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text
3. Council of Europe. (1950). *Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (European Convention on Human Rights)*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (2001). *Criminal Code of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Hryshchuk, V. K., Lutskyi, T. M., Paseka, O. F., & Samarchuk, M. V. (2019). *Criminal law characteristics of crimes against the person: A diagrammatic textbook*. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. Retrieved from <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2736>
6. Horodenska District Court of Ivano-Frankivsk Oblast. (2020). *Judgment in case No. 342/1/19*. Retrieved from <https://zakononline.ua/court-decisions/show/87342738>
7. Supreme Court of Ukraine. (2023). *Ruling of the Criminal Cassation Court in case No. 640/4435/18*. Retrieved from <https://iplex.com.ua/doc.php?regnum=102892467>
8. Andrushko, A. V. (2017). Proposals for improving Article 147 of the Criminal Code of Ukraine. *Entrepreneurship, Economy, and Law*, (12), 239–243. Retrieved from <https://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/12/51.pdf>
9. Akimov, M. O. (2018). Criminal law protection of personal freedom: Problems and solutions. *Scientific Bulletin of Sivershechyna. Series: Law*, (1), 248–252. Retrieved from <https://sjlaw.pau.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/AkimovM.O.pdf>
10. Sainchin, O. S. (2012). International legal regulation of the fight against hostage-taking and hostage killing. In S. V. Kivalov (Ed.), *Current issues of state and law* (Issue 65, pp. 554–559). Odessa: Yuridicheskaya Literatura. Retrieved from <http://hdl.handle.net/11300/5914>
11. Politova, A. S. (2019). Hostage-taking: A crime against personal liberty or a crime against public safety? In *Criminal law and criminological measures to combat crimes against public safety and public order: Conference proceedings*. Kharkiv. Retrieved from https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/18_04_2019/pdf/77.pdf

Дата першого надходження статті до видання: 21.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.03.2026

Дата публікації: 28.03.2026